

6.3 Retningslinjer

Regionale planer skal (jfr. plan- og bygningslovens §8-2) legges til grunn for regionale organers virksomhet og for kommunal og statlig planlegging og virksomhet i regionen. Den regionale planen består av retningslinjer og plankart som sammen gir føringer for kommunenes mer detaljerte arealplaner med bindende bestemmelser.

Den regionale planen er overordnet og grovmasket, og fanger ikke opp alle lokale forhold. I den oppfølgende kommuneplanleggingen må derfor kommunene tilpasse plangrenser og arealkategorier i henhold til plan- og bygningslovens rammer for kommuneplanlegging.

Retningslinjer er markert med gråtone, mens tekst uten gråtone er av orienterende art. Begrepet *skal* benyttes der intensjonen er særlig viktig. Ellers brukes *bør*.

Reinrose

Retningslinjer for Regional plan for Nordfjella med Raudafjell

§1. Generelt

§1.1 Formål

Formålet med planen er å sikre villreinen i Nordfjella tilstrekkelige leveområder og langsiktig gode livsvilkår, bidra til gode muligheter for næringsutvikling basert på naturressurser og bygdeutvikling i lokalsamfunnene rundt Nordfjella, og å legge til rette for allment friluftsliv.

§1.2 Arealsoner

Planområdet er delt inn i følgende soner:

- Nasjonalt villreinområde
- Randområder
- Stasjonssteder
- Forsvarets øvingsområder

Retningslinjene i §§1 og 2 gjelder hele planområdet. §3 gir særskilte retningslinjer for hver enkelt arealsone.

§1.3 Virkning av planen

Det regionale plankartet med retningslinjer er retningsgivende.

Tidligere vedtatte reguleringsplaner innenfor planområdet gjelder uavhengig av denne planen. Vedtatte kommune(del)planer gjelder inntil neste kommuneplanrevisjon.

Nasjonalparken og andre vernede områder har egne forskrifter og bestemmelser i henhold til naturvernloven/naturmangfoldloven.

§1.4 Videre planlegging og saksbehandling

Regional plan skal legges til grunn ved rullering av kommuneplanene.

I vurdering av eventuelle dispensasjonssøknader fra gjeldende kommuneplaner og reguleringsplaner (etter plan- og bygningslovens §19) og andre saker knyttet til areal- og ressursbruk skal føringene i Regional plan for Nordfjella vektlegges.

Villreinnemnda og villreinutvalget skal høres ved behandling av arealplaner, sti- og løypeplaner, dispensasjonssaker, vassdragskonsesjoner, linjeføring og andre tiltak som kan få betydning for villreinens livsvilkår. I slike saker skal det foreligge en nærmere redegjørelse av virkningene for villreinen, jfr. naturmangfoldloven §§8-12.

§2. Felles retningslinjer for planområdet

§2.1 Allmenn ferdsel

Etablering og drift av stier og løyper skal fastsettes i kommunale sti- og løypeplaner.

Nye skiløypetraseer og nye merkede vinterruter skal legges utenom viktige trekk og vinterbeiter. Det skal ikke legges nye stier i viktige trekk og kalvings- og/eller sommerbeiter for villrein.

Etablerte og merkede stier, sleper og løyper (merket av Den Norske Turistforening eller andre) som kommer i konflikt med sårbare trekk og beiter, bør legges om til mindre konfliktfylte traséer.

Ved endringer i sti- og løypeplaner skal det legges særlig vekt på å ivareta villreinens behov. Ved Hallingskarvet skal framtidige stier og løyper i størst mulig grad legges til ytterkant av randsonen parallelt med bredden.

Løypekjøringen skal stanses midlertidig når det er fare for konflikt med villrein i området.

Allmenn ferdsel: Gjennom aktiv dialog med ulike grupper som ferdes i fjellet skal det søkes å styre disse til områder uten konflikt med villrein.

Åpningstider: Av hensyn til villrein kan en i særskilte tilfeller vurdere åpningstidene for hytter som inngår i tur- og løypenettet.

Større organiserte arrangementer, i mulig konflikt med villrein, skal avklares med de berørte kommunene, villreinnemnda og villreinutvalget. De skal kanaliseres til områder med minst mulig konflikt med villrein. Dette gjelder både sommer- og vinteraktiviteter.

Skarverennet og Lordemarsjen kan gjennomføres i henhold til verneforskriften for Hallingskarvet nasjonalpark.

Rallarvegen kan åpne for sykkelturisme når snøen har smeltet.

§2.2 Motorisert ferdsel

Etter gjeldende lovverk skal motorisert ferdsel begrenses til nødvendig nyttekjøring.

§2.3 Forsvaret

Forsvaret har etter Lov om motorferdsel i utmark tillatelse til ferdsel i utmarka knyttet til øvelser, forflytninger og transport. Forsvaret skal etter samme lovs § 8 vise aktsomhet og unngå skader og ulempe for naturmiljø og mennesker.

I randområder og nasjonalt villreinområde skal det ikke gjennomføres militær øvingsaktivitet, som feltøvelser og lavtflyging, som er i konflikt med villreinen. Dette er særlig viktig i vinterhalvåret og i kalvingstiden.

Planlegging og gjennomføring av øvelser i disse områdene skal avklares med de berørte kommunene, SNO/ Fjellopsynet og villreinnemnda og villreinutvalget.

§2.4 Utmarks næringer

Iht. veileder T-1443 om *Landbruk pluss* må det skilles mellom tiltak for utmarks næringer som inngår i plan- og bygningslovens landbruksbegrep (f.eks. bygg for seterdrift, sauesanking, anlegg for opplevelser knyttet til seterdrift) og tiltak for utmarks næringer som ikke inngår i plan- og bygningslovens landbruksbegrep (f.eks. bygg i hovedsak brukt til fritidsformål).

Innenfor hele planområdet kan bygninger for landbrukets utmarks næringer som inngår i plan- og bygningslovens landbruksbegrep oppføres når det kan dokumenteres et næringsmessig omfang og behov.

Ordinært vedlikehold på stølsbygg er tillatt.

Felles forutsetninger for alle bygg i utmarks næring:

- byggeskikk (form, størrelse og byggehøyder) skal være i samsvar med stedets tradisjon og tilfredsstillende gjeldende forskrifter.
- støler, driftshusvære og næringsbygg skal ikke skilles fra hovedbruket, jfr. plan- og bygningsloven og jordloven

§2.5 Gjerder i utmark

Oppsetting av gjerder i utmark som kan være til hinder for villreinens ferdsel skal unngås.

Dersom dette likevel er nødvendig av hensyn til driften, skal de deler av gjerdet som er i konflikt med villreinens arealbruk legges ned etter hver sommersesong, og om nødvendig fjernes dersom ikke nedlegging gir tilstrekkelig passasje. Nærmere rammer fastsettes av kommunene.

§2.6 Tamreindrift

Det skal ikke tillates tamreindrift innenfor planområdet.

§2.7 Vassdrag

I regulerte vassdrag skal regulanter og kommuner i fellesskap søke å restaurere landskapsskader og så langt mulig reetablere trekkveger for villrein.

Ny kraftutbygging, utvidelse av eksisterende kraftanlegg som gir arealbeslag i viktige villreinområder og nye kraftlinjer bør unngås i planområdet. Konsekvenser for villreinstammen skal utredes i henhold til nyeste kunnskap både ved eventuelle nye reguleringer og ved vilkårsrevisjoner.

§2.8 Kulturminner

Ved videre planlegging i disse områdene skal det tas tilstrekkelig hensyn til fredede og verneverdige kulturminner og kulturmiljø, jfr. kulturminneloven og plan- og bygningsloven.

§2.9 Naturmangfold

I oppfølgende kommunal planlegging skal kommunene ivareta naturmangfold i henhold til de rammer naturmangfoldloven setter. For planer og tiltak som kan påvirke villreinens leveområder, skal virkningene for villrein utredes særskilt (jfr. naturmangfoldlovens §§ 8-12).

Planer og tiltak utenfor planområdet som kan påvirke villreinen i Nordfjella skal også utrede konsekvenser for dette (jfr. plan- og bygningsloven, naturmangfoldloven og forskrift om konsekvensutredninger).

§3. Særskilte retningslinjer for ulike arealsoner.

§3 supplerer de felles retningslinjene (§§1 og 2) med særskilte retningslinjer for hver enkelt arealsone.

§3.1 Nasjonalt villreinområde

Viktige leveområder for villrein der annen aktivitet skal tilpasses villreinens behov.

§3.1.1 Bygg

Det skal ikke etableres nye turisthytter.

Det skal ikke etableres nye fritidsbygg i nasjonalt villreinområde. Etter en nærmere vurdering kan det gis dispensasjon for ombygging og mindre tilbygg på eksisterende fritidsbygg, samt rivning av gamle bygg for oppføring av nye med samme størrelse.

Ved dispensasjoner for byggetiltak må kravene i plan- og bygningslovens §19-2 oppfylles.

§3.1.2 Allmenn ferdsel

Det kan kun etableres nye stier og løyper i denne sonen når det er viktig av hensyn til villreinen, av sikkerhetsmessige hensyn, eller av hensyn til den helhetlige forvaltningen av Hallingskarvet nasjonalpark.

§3.1.3 Veger

Det skal ikke anlegges nye veger i nasjonalt villreinområde.

Eksisterende veger skal ikke åpnes for trafikk før 1. juni. Unntatt fra dette er Fv. 50 Aurland – Hol som er vinteråpen, samt veger som trenger tidlig brøyting for drift ved kraftanlegg.

§3.2 Randområder

Områder utenfor det nasjonale villreinområdet med stor nærings-, natur- og friluftsverdi. Randområdene er til dels også leveområder for villreinstammen. I Kvammadalen kan utvikling av reiseliv og friluftsliv vurderes.

§3.2.1 Bygg

Tidligere godkjente reguleringsplaner gjelder, og rammer for fritidsbebyggelse i gjeldende kommuneplaner kan videreføres ved neste rullering.

Det skal ikke bygges nye fritidsbygg ut over det som framgår av gjeldende kommuneplaner.

Kommuneplanene fastsetter rammene for ombygg, mindre tilbygg og gjenoppbygging for etablert fritidsbebyggelse.

§3.2.2 Allmenn ferdsel

Nye stier og løypetraséer kan anlegges ut fra friluftslivets og reiselivets behov. Det må skje etter helhetlige sti- og løypeplaner med fokus på hvordan ferdselen kan kanaliseres slik at villreinens behov og opplevelseskvaliteten ivaretas.

§3.2.3 Veger

Vegene i randområdene bør være vinterstengt. Konsekvenser for villrein bør vurderes og vektlegges ved åpning for sommersesongen.

Det bør ikke anlegges nye veger. Konsekvenser for villrein skal vurderes og vektlegges dersom nye veger er aktuelt.

§3.2.4 Utmarksnæring

I randområdene kan også bygg for utmarksnæring som ikke inngår i plan- og bygningslovens landbruksbegrep (jfr. veileder T-1443) oppføres etter nærmere kommunal planavklaring og forutsatt at villreinens arealbehov er ivaretatt.

Generelle rammer for utmarksnæringer som framgår av §2.4 forutsettes oppfylt.

Lokalisering skal ikke være i konflikt med andre nasjonale og regionale hensyn, som f.eks. åpne fjellområder.

§3.3 Stasjonssteder

Langs Bergensbanen ligger flere stasjonssteder med nærings- og hyttebebyggelse som grenser til nasjonalt villreinområde.

Kommunene kan fastsette rammer for videre forsiktig fortetting og utvikling for disse områdene i sine kommuneplaner og/eller reguleringsplaner. Planene forutsettes å ivareta stedets landskap, tradisjon og særpreg, samt å utrede virkning for, og ivareta, villrein.

§3.4 Forsvarets øvingsområder

Omfatter arealer som disponeres av Forsvaret til deres aktiviteter.

Forsvaret fastsetter rammer for sine aktiviteter i disse områdene. Forsvaret bør vise hensyn til villreinens behov og være særlig varsom med aktiviteter i kalvingstida. Forsvaret bør også ta hensyn til at det er store friluftsjakter nær øvingsområdene.